

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om Utbildningsfonden

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om Utbildningsfonden (RP 78/2017 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Pekka Paaermaa, social- och hälsovårdsministeriet
- chefsjurist Elina Pajula, Utbildningsfonden.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- undervisnings- och kulturministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om Utbildningsfonden ändras. Det föreslås att förutsättningarna för beviljande av yrkesutbildningsstipendium ändras så att stipendium kan beviljas alla som avlagt en examen enligt lagen om yrkesutbildning och som uppfyller de övriga förutsättningarna för beviljande av stipendium.

Dessutom föreslås det att bestämmelsen om att stipendiet för den första yrkesinriktade examen är högre slopas och den övre åldersgränsen för att stipendium ska kunna beviljas höjs till 68 år.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2018.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utbildningsfonden är en fond som förvaltas av arbetsmarknadsparterna. Dess syfte är att genom stöd för yrkesinriktad utbildning och utveckling främja de färdigheter som krävs i arbetet. De

Betänkande AjUB 7/2017 rd

vuxenutbildningsförmåner som fonden beviljar är vuxenutbildningsstöd och yrkesexamensstipendier.

Yrkesexamensstipendiet är en förmån som betalas ut som en engångsersättning. Rätt till yrkesexamensstipendium har den som avlagt en sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som anges i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998). Examina avläggs som fristående examina där yrkesskickligheten visas vid examenstillfällena primärt i autentiska produktions- och servicesituationer i arbetslivet. Examensbetyg och intyg över avlagd examensdel utfärdas av examenskommissionen.

Lagen om yrkesutbildning (531/2017) träder i kraft 2018 och ersätter lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Det är i fortsättningen utbildningsanordnaren som anordnar yrkesexamen, bedömer kunskaperna och utfärdar examensbetyg. Utbildningsanordnaren ska ha ett anordnartillstånd som beviljas av undervisnings- och kulturministeriet.

Eftersom yrkesutbildningen reformeras föreslås det i propositionen att förutsättningarna för beviljande av yrkesexamensstipendium ändras så att stipendium i fortsättningen kan beviljas den som har avlagt en examen enligt lagen om yrkesutbildning. Till följd av ändringen kommer både examina som avlagts inom grundläggande yrkesutbildning och examina som avlagts inom vuxenutbildning att ge rätt till stipendium. Man ska dock ha arbetat i fem år för att kunna få stipendium, vilket innebär att stipendiet kvarstår som en stödform som sporrar dem som redan är etablerade i arbetslivet till vidareutbildning.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande ändringar.

DETALJMOTIVERING

Ikraftträdandebestämmelsen. Enligt det föreslagna 5 § 1 mom. i lagen om Utbildningsfonden kan yrkesexamensstipendium från ingången av 2018 beviljas en person som avlagt en sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesutbildning. Enligt ikraftträdandebestämmelsen ska den lag som gällde vid tidpunkten för avläggande av examen tillämpas på stipendier som beviljas utifrån examina som avläggs innan lagen träder i kraft.

Enligt 140 § i lagen om yrkesutbildning fortsätter examenskommissioner som har tillsatts med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning sin verksamhet till och med slutet av juli 2018 och de kan fortfarande under 2018 utfärda examensbetyg för yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som helt och hållet avlagts före utgången av 2017. Examensbetyg enligt den nya lagen utfärdas enligt de gamla grunderna endast om examen avläggs på 2018 års sida.

Utskottet konstaterar att den föreslagna regleringen innebär att de studerande lämnas utanför rätten till stipendium som avlägger examen enligt de gamla grunderna under 2017 men får betyg först

Betänkande AjUB 7/2017 rd

2018. Därför föreslår utskottet att ikraftträdandebestämmelsen kompletteras så att examen som avlagts enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning innan den nya lagen träder i kraft ger rätt till yrkesexamensstipendium även om examensbetyget utfärdas 2018.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 78/2017 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om Utbildningsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002) 5 § 1 och 2 mom. samt 6 §, sådana de lyder, 5 § 1 och 2 mom. i lag 1105/2016 samt 6 § i lagarna 502/2013 och 1105/2016, som följer:

5 §

Förutsättningar för beviljande av yrkesexamensstipendium

Yrkesexamensstipendium kan beviljas en i Finland bosatt person som avlagt en sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesutbildning (/).

En förutsättning för yrkesexamensstipendium är att stipendietagaren inte har fyllt 68 år och att han eller hon före examen har varit anställd i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande i minst fem år.

6 §

Yrkesexamensstipendiets storlek

Yrkesexamensstipendiet är 400 euro.

Det belopp som anges i 1 mom. justeras genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet minst vart tredje år så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Betänkande AjUB 7/2017 rd

På en examen som avlagts före ikraftträdandet av denna lag och för vilken examensbetyg utfärdats efter ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På ett yrkesexamensstipendium som beviljas på basis av en examen som avlagts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för avläggande av examen.

Helsingfors 28.9.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tarja Filatov sd
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anna Kontula vänst
medlem Jaana Laitinen-Pesola saml
medlem Rami Lehto saf
medlem Merja Mäkisalo-Ropponen sd
medlem Martti Talja cent
medlem Juhana Vartiainen saml
medlem Eerikki Viljanen cent
ersättare Petri Honkonen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.